برلەشڭز بۆتن دۆنیا ئشچىلەرى!

قزل تاتارستان

„Кэзл Татарста"

ر. ك.) نڭ ئۆلكە كامیتیتى هەم ئافتانومییەلى تاتار سوتسیال ساۋیتلار جۆمهورییەتىنڭ مەركەز باشقارماسى ناشیرى ئەفكارى.

ئیدارە هەم كانتورنڭ ئادرىسى: Казань, Черноозерская ул. д. № 35

№182 (1094)

بەیەسى 5 تیین.

سینتەبر 21 یەكشەنبە 1924 یل.

كۆندەلك گەزیت.

ئیكى تۆرلى حیساب كەعەزى.

بۆتن دۆنیا بورژووا-كاپیتالیستلارى ساۋیتلار ۋلاستىنا قاراتا ئەللە نیچە تۆرلى ،چور ئوتكەردىلەر: ئیك باشلاب، بزنى تورىدان ،تورى قورالللى كۆچ بلەن هەلاك ئیتو ،یولن تۆتدىلار. ساۋیتلارعا قارشى كۆرەشە تورعان هەربر ،كونتر- ریۋالیوتسییە كۆچلەرن ئۆزلەرنە قورال یاسادىلار. ئالارعا ئاقچالار، قورالالر، كییملەرهەم باشقا نەرسەلەر بیردىلەر. بارلق كۆچلەرن قانلى فرونتقا یونەلتدىلەر.

،بو ترىشولارنڭ بارسىدا جیلگەگنە ئوچقانلقدان، بۆتن دۆنیا كاپیتالیستلارى ،یولنى ئیكنچىگە هەم ئوچنچىگە بوردىلار: ساۋیتلار ۋلاستن ئاچلق هەم بلاكادا ئارقىلى جیڭەرگە ماتاشب قارادىلار. ئاندان ،سوڭ ساۋیتلار ئیلندەگى ئشچى - كرەستییەنلەر ئاراسىندا تورلىچە باش كوتەرو هەم قوزعالىشلار یاسانرعا ترشدىلار. گینویەهەم گاگا شیكللى كانفیرینسییەلەر یاساب، حوجالق یاعندان بزنى ئوز ترناقلارىنا توشرمەكچى بولدىلار. بولارعا باشقا تاعن بیك كوب تورلى ئەشەكى پلانلار قورب قارادىلار.

،بو پلانلارنڭ برسىدە بارب چقماعانعا كورە، ئالار ساۋیتلار گاسودارستۋاسى بلەن كیلشو یاعن قارى باشلادىلار. لاكین، بزنڭ بلەن كیلشو ئوچن بیك قیبات بەیە بیلگنلەدىلەر، بیك ،زور نەرسەلەر سورارعا نییەتلەنە باشلادىلار.

ئانگلییە كاپیتالیستلارى حەزر ئیندى ئوزلەرىنڭ ئلكەدەگى زاۋود - فابریكالارىنڭ قایتارىلب بیرلوون سورامیلار. «بارى» تیك ئالار قولندان ئالنعان بایلقلارنىعنا تولەرگە قوشالار. ئلكەدەگى پاتشا تارافندان ئالنعان بورچلارنى سز تولەگز، دیلەر. ئالار دینیكین، كالچاك شیكللى گینیراللارنڭدا بورچلارن بزدەن سورامەقچى بولالار. ئانگلییە كاپیتالیستلارىنڭ بزگەبیرە تورعان ئیسەب-حیساب كەعەزلەرى ئارتق «زور» توگل، «بارى» بر میلیارد 860 میلیون سوملق عنا. ئالار ،شوشى سومانى ئایاق ترەب سوراماقچى بولالار. ،شول چاقلى سورارعا «زاكون بوینچا» حاقبز بار دیلەر.

«ئەجەتكە قارشى ،یومش» دیلەر بیت، ئیندى حەزر ئوزى بزنڭ ئیسەب - حیساب كەعەزلەرن قاراب قاریق.

ئانگلییە كاپیتالیسلارىنڭ ئیسەب-حیساب كەعەزلەرى 2 میلیارد چاماسى بولسا، بزنڭ كەعەزلەر كوبرەك بولاچاق: بزنڭ ئیسەب - حیساب كەعەزلەرندە میلیونلارچا ئشچى - كرەستییەنلەرنڭ قانلارى یازىلب یاتا. بزنڭ كەعەزلەر ،یون،حەتتا یوز مڭلەرچە جیمىرلگەن ئاول هەم شەهەرلەرنى ئچنە ئالا. بزنڭ ئیسەبلەرنى كورسەتر ئوچن بەلكى حەزرگى سیفرلاردا جیتب بتمەس. بز ئوزى - بزنڭ حیساب كاعەزىنڭ ،تولى بولماياچاعن بیك یاخشى بەلەبز. چونكى ئیندى كرەستییەن ئوزىنڭ سوعشدا هەلاك بولعان بالاسىنا بەیە بیلگنلى ئالاچاق؟ ئەدەم قانلارىنا بەیە بیلنگنلەو بیك جیڭل ئش توگل ،ئول.

بزنڭ حیساب كەعەزندە، باشندان ئاقتىعىنا چاقلى ئشچى - كرەستییەن قاننڭ بەیەسى یازلعان بولاچاق. ،مۆندى حیساب كەعەزلەرى ئانگلییە كاپیتالیستلارن تەوبەگە كیتررگە تییش. ئانگلییە كاپیتالیسلارىنڭ بزدەن سوعش بورچلارن سوراماولارى ئوزلەرى ئوچن فاییدالراق بولاچاق.

تاتارستان جۆمهورییەتندە مەكتەبلەرنڭ ئۆزلەشدى توروندا.

... زنڭ ئۆلكە ئسییزدى.

كیچە ئۆلكە مەعاریف ئشچىلەرى سایوزىنڭ 6 نچى ئسییزدى ئاچلدى.

برنچى مەسئەلە ئیتدىرب، ئسییزد ،روسییە كاممونیستلار پارتییەسىنە قاراشن ئیعلان ئیتەرگە تییش. مەعاریف ئشچىلەرى ئاعن بر قابات، كاممونیستلار پارتییەسى بلەن قولعا قول ،توتنب بارعانلقلارن، كاممونیستلار پارتییەسىنڭ تلەگى مەعاریف ئشچىلەرى تلەگى ئیكەنن، كورسەترگە تییشلەر.

،بو نەرسەنڭ بزنڭ سایوزدا تورمشقا قویلعانلعى ئەللە قایچان ئوق بیلگنلى. ،بو كونگى ئسییزد یاكادان ،شونى ئیسكە توشرسە هەر یاقدان ئویشقانلق ،بولب چعار. بزنڭ سایوز چلینلەرى ئوزلەرىنڭ ئویشمالارندا یاقندان قاتناشرعا تییشلەر، ،مونڭ ئوچن پرافسایوز ئویشمالارى ماسسا بلەن نق ئلمتەدە بولرعا ئشچىلەرنڭ ئایرم گروپپالارى ئاراسىنداتورلى ئشلەرنى ئالب بارىرعا تییشلى.

سایوز چلینلەرى یوعارىلق توبەنلك ئایرمالارن بتررگە، شولاى ئیتدىرب سایوزداعى ...

ئوچنچى ،بورچ، ماتیریالنى مەسئەلەلەرنى حەل ئیتو.

ئوتكەن یلدا ماددى یاقدان كوبكنە ئالعا كیتولەر كوردك. مەعاریف ئشچىلەرىنڭ ئش حاقلارى ئورتاچا حیساب بلەن 6 مەرتەبە ئارتدى. دەولەت میتنومىنا یاقنلاشدى. مەعاریف ئشچىلەرىنڭ كون كورشلەرى ئازمى - كوبمى یاخشردى، لاكین پارتییەنڭ 13 نچى ئسییزدنداعى قەرار بوینچا مۆكاعنا توقتالب قالرعا یارامى. ،مونڭ ئوچن ئۆلكە ئسییزدى تییشلى یوللار ،سزب قالدىرر.

ئاقتقى مەسئەلە، مەعاریف ئشچىلەرى سایوزىنڭ مەدەنى ئاعارتو مەسئەلەلەرن حەل ئیتو. ،بو مەسئەلە ئوتكەن یلدا یاخشىعنا ئالعا ئاتلادى. ئسییزد ئالنعان ،یولنڭ ،تورى ئیكەنلگن ئەیتب، باشلانعان ،یولنى تیرەنەیترگە یوللار كورسەتر. بزنڭ بۆتن سایوز ئەعزالارى سەیاسى هەم پرافیسییانالنى بلم بلەن ئانش بولرعا تییشلەر.

مەعاریف ئشچىلەرىنڭ 6 نچى ئۆلكە ئسییزدى ،نە یوعارىدا كورسەتلگەن مەسئەلەلەرنى چیشەرگە تییش. ئۆلكە ئسییزدندان فایدالى ئشلەر كوتەبز.

راگس.

ساۋیت- ئانگلییە كیلشوى تیرەسندە

ئانگلییە كەسبەش ئویشمالارى كیلشونى تانو فایداسىنا ئوچ ئایلق كامپانییە ئوتكەررگە قەرار بیرگەن.

لیبیراللار ئوچن ئاحرى یاخشى بولماس.

ئانگلییە پارلامینت چلینلەرندەن ئوئالحید كیلشو توروندا توبەندەگى سوزلەرنى سویلەگەن: ...

،لوید ژورژنڭ بلدىروو.

،لوید ژورژ: مۆندان بر نیچە كونلەر ئلك ساۋیت هەم ئانگلییە كیلشوى توروندا سویلەگەن سوزلەرندە لیبیراللار پارتییەسىنڭ چلینلەرى هەم شولار ئاراسىندا ئاسكۋیتدە قوشلا، دیب سویلەگەن.

ئشچىلەر نەرسە سورىلار.

،تویدردى ئیندى.

،س. س. س. ر.گە ،بورچ بیرو توروندا.

ئانگلییەنڭ ساولقنى ساقلاو ئشلەرى مینیستری ،ئوئیتلى گلازگوۋ قالاسىندا نوتق سویلەب توبەندەگى سوزلەرنى ئەیتكەن: س. س. س. ر.گە گارانتییالى ،بورچ بیرو ئارقاسىندا، ئانگلییەدە ئشسزلك كیمییەچەك.

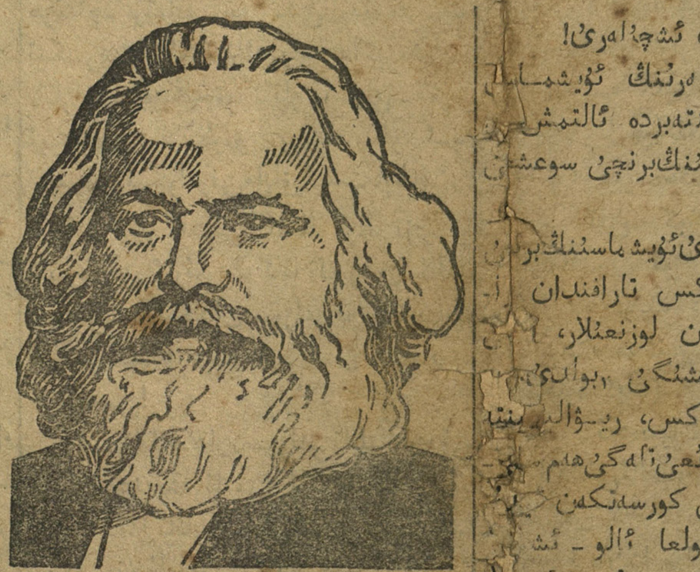
ئو-پەي-فو پلانى.

قتایدا ... سوعشى.

I نچى ئینترناتسییانالنڭ ئالتمش یللىعىنا كامینتریز باشقارماسىنڭ ۋازۋانییەسى.

بۆتن مەملەكەتلەرنڭ ئشچىلەرى!

بۆتن دۆنیا ئشچىلەرىنڭ ئویشماسى توزلوگە، 28 نچى سینتەبردە ئالتمش تولا. ،بو ئشچىلەر سینفىنڭ برنچى سوعش ئویشماسى ئیدى.

كارل ماركس.

ساۋیتلار هەم چیت ئیللەر.

ساۋیت هەم ۋینگرییه كیلئشووذ.

ساۋیت ۋلاستننك ۋینگرییەدەگی سەیاسی وەكیلی ئیبدەش كریستینسكی بلەن ۋینـ-گرییه حۇكومەتی ئاراسندا، سەیاسی هەم ئیقتیسادی بەیلەنشلەرنی بۇتن كولەمی‌بلەن یاكارتو توردا كیلئشو ،بولدی هەم ،بو كیلئشوگە هەر ئیكی یاقدان‌دا قول‌قویلدی.

ئیبدەش راكوۋسكیی یالعانعا چعارا.

بۇحاریستدا چعا تۇرعان «ل، ئارییەنت» ،رومین گەزیتی:«بیسارابییه توردا راكوۋس-كی سوزلەری» ئاتلی بر مۇساحەبه باسب چعارعان. ئیبدەش راكوۋسكی ،بو «مۇسا-حەبه»نی یالعانعا چعارا. «ل، ئارییەنت» گەزیتی حەبەرچئسننه مین ئانـدی سوزلەر سۇیلەگەنم یوق»، دی.

ئسكیرژینسكیی سوزلەرذ.

پولشەنك چیت ئشلەر مینیستری ئس-كیرژینسكی ساۋیتلار ،روسییەسی قارشندا پولشەنك بیلەگەن ،ئورنی توردا توبەنلگی سوزلەرنی سۇیلەگەن: یـاوروپـا پولشەگە ،بورچلی؛ چۇنكی پولشه یاوروپانی بالشۋیك-لك یۇعودان ساقلاب قالدی هەم ،ئول كیلە-چەكدە ،بوئشنی ئشلەرگە مەجبور بولاچاق. ،مۇنه ،شول سەبەبكە كوره پولشه كۇچلی بولرعا تییش»، دی.

ساۋیتنذ تانو ئالدندان.

فرانسوز گەزیتلەری تانو مەسئەلەسننە،زور ،ئورن بیرەلەر.

ساۋیتلار سایوزن ئویرەنئر ئۇچن سیناتر دی-،مونزی قول ئاستندا تۇزلـگەن كامیـ-سییەدەن كوب نەرسه ئۇمید ئیتكەنلكلەرن بلدئرەلەر. ،شونك بلەن برگە: فرانسوزحالقئنك كوبچلگی ساۋیتلار سایوزی بلەن سەیاسی هەم ئیقتیسادی بەیلەنشلەرنی یاكارتو یاعندا شوكار كوره پارلامینت كوبچلگی: س. س. س. ر. نی دە-یوره تانرعا كیرەك دیگەن قەرارنی قابول ئیتەر» دیب یازالار.

گرینار سوزلەرذ.

فرانسییەنك مەسكەودە ئلككی گینیرالنی ،كونسولی گرینار «پاسلیدنی-،نوۋستی» گەزیتی حەبەرچئسننه توبەندەگی سوزلەرنی سۇیلەگەن: بالشیۋیكلك قورقئنچننا قارشی ،تۇرو هەم س. س. س. ر. نك یراق شەرقدە كینكەن ساین ئیعتیباری ئوسوگە چیك قویو، ساۋیت ۋلاستن دە-یوره تانو هەم ئانك بلەن سەیاسی-ئیقتیسادی بەیلەنشلەرنی یاكارتو ئارقاسنداعنا مۇمكین بولاچاق» ئدیگەن.

عەرب ئیللەرندە.

دۇنیا سوعشندنا قاتنشوچلار ئسییزدذ.

لوندن‌دا، سایوزنیك دەولەتلەر یاعندان دۇنیا سوعشندنا قاتنشوچی سالداتلار (فرونتاویكلار)نك ئسییزدی ئاچلدی. كۇن تەرتیبندە، ئلككی دۇشمان دەولەتلەر هەم ساۋیتلار سایوزنا قارشی مۇندان ،سولۇ نیندی ،یول تۇتارعا كیرەك، دیگەن مەسئەلەلەردە بار.

دی - ۋاللیر سوزلەرذ.

ئیرلاندییه جۇمهوریەتچلەرنك باشلئعی دی - ۋاللیر ئیرلاندییەنی ئانگلییه ترناعندان بۇتنلەی ئازاد ئیتو توردا توبەندەگی سوزلەرنی سۇیلەگەن: «مۇكارچی ئینگلیز مینیسترلەری ئیرلاندییه حالقلارن ئبلە پچراق یوللار بلەن ئالداب كیلدئلەر. بز، ئانگلییەگە قارشی بر جان-بر تەن شیكللی برلەشسەككنه ،تولی ئازادلققا ئیرئشە ئالاچاق» دیگەن.

[گ]اللاندییه سالداتلارذ ئاراسندا چووالش.

گاللاندییەدە ،ببیل سالداتقا ئالنعان یەشلەر، كۇنلەرنك یاوملی ،بولوون سلتاو ئیتب، ئوینعا بارودان باش تارتقانلار. نەتیجەدە سالداتلار بلەن ۋاندارملار ئاراسندا سوعش چعب كوب كشی یارالانعان.

پولشەنگ ئاقچا ئشلەرذ.

پولشه حۇكومەتی چیندەن ئۇزاق مۇد-دەتلی ،بورچ ئالا ئالماو سەبەبلی، پولشەنك ئاقچا ئشلەری یاكادان چووالرعا تۇرا. باش مینیستر گرابسكی ئاقچا ئشن جایلاو توردا پولشه دەولەت بانكاسننك دیریكتری كارپینسكی بلەن كیكەشكەن.

كرەستییەنلەر تویعانلار.

كراكف قالاسندا، شەرقی گالیتسییه كرەستییەنلەر پارتییەسننك ئسییزدی ،بولب ئوتكەن. ئسییزد: «گرابسكی كابینیتی جیر ریفورمالارن یاسامادی، نالوكلارنك بۇتن ئاورلقلارن كرەستییەنلەر جیلكەسنه سالدی. شوكار كورە، كرەستییەنلەر پارتییەسی بۇتن كۇچی بلەن گرابسكی كابینیتنا ئایاق چالرعا ترئشرعا تییش» دیگەن قەرارنی چعارعان.

تییشندەن ئارتق تالاعانلار.

فرانسییەدە، ... بوینچا جیئلرعا تییشلی نالوكلارنی، 68 میلیون فرانك ئسمیتادان ئارتدرب جیعانلار.

گیرمانییه بالالارننگ حالذ.

گیرمانییه پرامیشلیننسنی كوبئرەك ئورنلاشدئرلعان رایونلاردا، تۇرمشداعی جیتشسزلكلەر سەبەبلی بالالارنك 40 پراتسینتی زەعیف هەم ئاورو ،بولب تابلعان.

حالق كامیسارلاری ساۋیتننك پریدسیداتلی ئیبدەش حاجی زاهیدوللا ئوعلی هابیدوللین 20 نچی سینتەبردە مەسكەوگە كیتدی.

حالق كامیسارلاری ساۋیتننك پریدسیداتللك ئشن باشقارو حالق كامیسارلاری ساۋیتننك پریدسیداتیل ئورنباساری ئیبدەش راتیحین‌گە تابشرلدی.

حالق كامیسارلاری ساۋیتننك ئشلەرن باشقاروچی: مۇراتف.

شەرق ئیللەرندە.

یاقذ شەرقدە.

عەرەبستاندا وەهابیلارنگ قوزعالئشذ.

قاهیرەدەن ئالنعان حەبەرگە كورە، وەهابیلەرنك مەككه شەهەرئنه یاقنلاشووی سەبەبلی، مەككەدە یارلی حاجیلەرگە یەم ئیتو سوماسن جیددەگە كوچئرو ئۇچن ئانگلییه حۇكومەتندەن رۇحسەت سورالا.

وەهابیلەر تائیف شەهەرئنه هۇجوم ئیتەر. كارول حۇسەیننك عەسكەرلەری تائیف یاننا جیئلعان. مەككەدە ئازعنا پالیتسه قالعان. وەهابیلەر مەككەگە هۇجوم ئیتسەلەر، عەرەب قەبیلەلەری كارول حۇسەینگە بولشق ئیتمەسلەر، دیب ئویلیلار.

وەهابیلەر تائیف شەهەرن ئالعانلار.

بەیروتدەن بیرلگەن حەبەرگە كوره، وەهابیلەر جەنوبی عەربی یاقدا مەككەدەن 6 چاقئرم ئورنداعی تائیف شەهەرن ئوزقوللارننا ئالعانلار. تائیفدەگی بۇتن حالقنی، حەتتا حاتن-قزلارنی، بالالارنی‌دا قلچدان ئوتكەنلەر.

مەككەدە تۇروچلار وەهابیلەرنك مەككەگە یاقنلاشولارندان قورقب تیلیگرام بلەن تاشندان یاردەم سوریلار.

،میسر ،ئوچریژدینییەلەرذ مەككەدن كوچەلەر.

مەككەنك وەهابیلەر قولننا توشوقورقنچی بولعانعا كورە، ،میسر حۇكومەتی ئوزئنك حاجیلارعا یاردەم ئیتوچی ،ئوچریژدینییەلەرننە مەككەدەن جیددەگە كوچەرگە بوینق بیرگەن.

وەهابیلەر تارقالالار.

سورییه مەتبوعاتننك یازووننا كورە، وەهابیلەرنك ئەترەدلەری تارقالب نەجد شەهەرننە قایتا باشلاعانلار.

فرانسوز گەزیتلەری، وەهابیلەرنك ئەترەدلەری ترانسو-ئیاردانییەنی بۇتنلەی‌ئانگلییه قولننا كرتونی جیگلەیتو ئۇچن‌گنه بـاش كوتەردئلەر، دیب یازالار.

ئیراندا ئانگلییه قوتقئرعئذ.

رییاكسییانیرلار هەم ئانگلییه ئاگینتلارننك ئاگیتاتسییەلەری ئارقاسندا ئیران قولی ئاستنداعی تۇركمەن قەبیلەلەری باش كوتەرب تاهران بلەن مەشهەد شەهەرلەری ئاراسنداعی ،یولنی كیسكەنلەر هەم شاهرود شەهەرن ئوز قوللارننا ئالعانلار. قوزعالوچئلارنك باشندا تۇروچئلار س. س. س. ر. نك ئیرانداعی مال حەزرلەو كامپانییەسئنك ئشن توقتاتماقچی بولالار،

،شول ماقساد بلەن ئالار «،روسییه-ئیران مامق» ئورگنلاری تارافندان شافتی ئۇرلق هەم ئاقچا بیرلگەن مامق رایونلارن ئوز قوللارننا ئالرعا ئویلیلار.

تۇركییه - فرانسییه ئاراسذ.

فرانسییه حۇكومەتی تۇركییه بلەن بولعان مۇناسەبەتلەرن نارماللی یولعا قویو ئۇچن تیز كۇندە ئەنقەرەگە گینیرال ،موژینی جیبەرەچەك بولعان. گینیرال ،موژین تۇركییه - فرانسییه مۇناسەبەتلەری توردا حەزرلك چارەلەرگە كرئشەچەك.

فاسدا ئیسپانییەنگ حالذ.

فاسدا ئیسپانییه عەسكەرلەری بیك چیتن حالگە توشكەنگە كورە ئیسپانییه عەسكەرلەری تیز كۇندە فاسنی تاشلاب چعارلار، دیب ئویلیلار. فرانسییەنك رەسمی حەبەر بیروونە كورە، فاسنك فرانسییه قول‌ئاستنداعی بۇتن فرونتندا تنچلق سورە.

ساۋیتلار سایوزندا

تییشسز ئزبورلارنذ بتدرو.

ئورنلاردا، بیگئرەكدە ئاوللاردا ئوز ئوزلەرننە نالوك سالو یولی بلەن ،ۋولس هەم ئاول كیرەكلەرننە ئزبورلار ،جییو شاقتی كورننەنار كامفین، ،شول مۇناسەبەت بلەن ئورنلارداعی فینانس ئورگنلارننا ئورنلاردا ... ئزبورلار جییولارنی تیكشئرب، ،توزب باشق... كامیتینلار هەم پراكورورلار ئارقلی ...

سوقاچذ كۇنذ.

چیرپیۋیس گوبیرناسندا سوقاچی كۇنی حەزرلەنو ئشی بیك قووەتلی رەوشدە بـ... ،بو كۇندە 50 جیردە ئاول كورگەزمەلەری ئاچلاچاق. ئیك یاحشی كرەستییەن حوجالقلارننا دیپلوملار بیرئلەچەك. ئاوللاردا كینیماتوگرافلار بلەن كوچمه ئاول حوجالقی كورگەزمەلەری تۇزئلەچەك.

ئاوللاردا ئاك-بلم تاراتو ئشلەرذ.

بۇتن روسییه مەركەزباشقارماسی ئورنلارعا بویئرق حاتلاری جیبەرب، ئاوللارداعی ئاك-بلم تاراتو ئشلەرن ئودارنی ئشلەردەن سانارعا ،بویردی. قیرائەتحانه-ئوقوئویلەری ئاك-بلم تاراتو ئشلەرننك ئوزەك ئورنی ،بولرعا تییش. بویئرق حاتندا ،بو ئشلەرگە ئاوللارداعی ئوقتوچلار، ئاگرانوملار هەم ،تیب حزمەتندەگی كشیلەرنی یاقندان قاتندئررعا قوشلا.

سوعش عەریبلەرننگ حاللەرذ تیكشئرو.

سوعش عەریبلەرننك ،تیب یاردەملەرننە موحتاجلقلارن یاحشراق ئویرەنو ئۇچن ... سوعش عەریبلەرن ... قەرار بیردی. هەممەسندەن دە ...لارداعی سوعش عەریبـلەرننە ... دیققەت ئیتیلەچەك.

مەسكەوگە كیلوچذ بورژووازییەدەن نالوك ئالو.

مەسكەو ساۋیتی پریزیدیومی مەسكەوگە كیلوچی بورژووازییەدەن ئایئرم نالوك ئالرعا قەرار بیرگەن. بر ئایدان ئارتق بولماعان مۇددەتكە كیلوچلەردەن 100 ،سوم قەدەر، بۇتنلەیگە تورعا كیلوچلەردەن 300 سومعا قەدەر نالوك ئالرعا قەرار بیرلگەن.

پارتییه تۇرمئشندان.

پارتییەلئلەرنگ سەیاسی بلملەرن تیكشئرو.

یاقن ئارادا پارتییەلئلەرنك سەیاسی بلملەرن تیكشئرو بولا. ،بوتیكشئرو پراپاگاندا ئشلەرن یاحشی نیگزلەرگە قویو، پارتییەنك یۇمشاق جیرلەرن كورو ئۇچن كوب فایدا كیتئرەچەك. ،شونك ئۇچن ،بو كامپانییەنك كیرەكلگی توردا سوزدە بولرعا مۇمكین توگل. شولای دا بایناق ئیبدەشلەر ،بو كامپانییەنی ئاكلاب جیتمیلەر.

قای برەولەر:

-ئیمتیحان ،توتب بولامی ئیندی، ئیمتیحان توتا ئالماسام پارتییەدەن چعاررلار ئیندی، دی.

قای برەولەر:

روسلارعا قاراعاندا سەیاسی بلم بزدە توبەن؛ ئالار ئولچەوی بلەن بزنی ئولچەسەلەر ناچار بولا، دی.

،بو تیكشئرونك حاراكتیرن بلو ئۇچن XIII نچی ئسییزدنك قەرارننا كوز سالوجیته. ئاندا بولای ئەیتلگەن:

«پارتییەئچنلگی پارتییه مەعاریفی پارتییه چلینلەرننك سەیاسی بلملەرن تیكشئرودەن چققان نەتیجەلەرگە نیگزلەنب ئالب بارئلرعا تییش. ،شونك بلەن برگە، ،بو كامپانییەگە بیك ئودار بیرمیچه، پارتییسلارنك ماركسیزمدان حەزرلكلەرننە، سەیاسی بلملەرننە پلانلی هەم سیستیمالی رەوشدە ئیسەب (учет) یاساو ئشی حاراكتیرن بیررگە كیرەك. تیكشئرو ئشی ئیسكرگەن ئیمتیحان رەوشندەن چعب، كاللیكتیونی مۇساحەبه توسننه كررگە تییش».

تیكشئرو ئشی ،شوشی حاراكتیردا بارسا فایدادان باشقا نەرسه كیتئرەچەك توگل. سەیاسی بلملەری ئاز ئیبدەشلەرگە ماركسیزمنك ئاورمەسئەلەلەرن بیرو، پارتییەگە یاكاكرگەن ئشچئلەرگە جیر مەسئەلەسندەن چیتن نەرسەلەر سوراو كبك تییشسز سوراولار بلەن تیكشئرو ئشلەرننك فایداسزعا كیتووی مۇمكین. لاكین بولار بولماسقا تییش. عومیر.

،موپرنگ ئۇلكه كانفیرینسیدەسذ.

كانفیرینسییەنك سۇكعی كۇندە ،موپرنك تاتارستانداعی ئۇلكه ئۇیشماسی ئۇچن ئوستاف قابول ئیتلدی. ،موپرنك ئۇزەك باشقارماسننا تەبریك تیلیگرامی جیبەررگە ،بولندی هەم ،موپرنك ئۇلكه كامیتیتننە سایلاولار ،بولدی.

ئوستافدا ئۇیشمالارنك مەقسادلاری، زاداچالاری، ،موپر چلینلەرننك بورچلاری، یولباشچی ئورگانلارنك ساستافلاری هەم سوما ،جییو مەسئەلەلەری كورسەتلگەن.

چلینسكی ۋزنوسلار توبەندەگچه ئالننا:

30 سومعا قەدەر ژالونییه ئالوچی ئشچئلەر حزمەتكارلارئۇچن 5تیین، 30دان 80سومعا قەدەر ئالوچلار ئۇچن 10 تیین، ئاندان یوعارئلارعا 20 تیین. ئوقوچلار، قزل ئارمییستلەر، میلیتسییەنیرلار، كورسانتلارئای‌ساین ئۇچەر تیین، كرەستییەنلەر بر قاداق ئیكمەك یایسه 2 تیین ئاقچا بیرب بارالار.

كرو ۋزنوسلاری توبەندەگچه ئالننا:

60 سومعا قەدەر ژالونییه ئالوچی ئشچئلەر حزمەتكارلاردان 10تیین، 60 سومدان ئارتق ئالوچلار ئۇچن 25 تیین، ئوقوچلار، قزل ئارمییستلەر، میلیتسییەنیرلار، كورسانتلار 5 تیین، كرەستییەنلەر ئۇچن 2 قاداق ئیكمەك یایسه 5 تیین ئاقچا. ،موپرنك ئۇلكه كامیتیتننه توبەندەگی ئیبدەشلەر سایلاندئلار:

ماروزف، ،ژوكف، باتالوۋا، بالگاكوۋا، یانداكوف، پارامونف، یەسییف، یەۋداكیمف، بورناشف، پیروف، یەنیكییف، پادگوسكوف، كالینوۋسكایا.

كاندیدات ،بولب: لازئرف (ئالابوعا)، ئەحمەددییف (بۇگلمه)، ،موسییف (چیستای)، شیشكین (كاكشان)، داموف (برلەشكەن بیستەلەر) هەم چیرنوف (بۇلاق ئارتی رایونندان) ئیبدەشلەر ئوتدئلەر.

ریۋیزیونی كامیسییەگە ئیبراهیمف، زیلینسكی، كاكوشكین ئیبدەشلەرسایلانب، ئالارعا كاندیدات ،بولب نیداچین، ش. ئوسمانف ئیبدەشلەر ئوتەلەر.

كانفیرینسییه ئیبدەش ئیبراهیمف‌نـك سۇكعی سوزی بلەن یابلدی. ع.

پارتییه ئۇلكه كەمیتیتندە ساۋیتلارعا سایلاو ئشذ قارالدذ.

پارتییه ئۇلكه كەمیتیتننك بیوراسندا ساویتلارعا سایلاو ئشی قارالب، سایلاو كامپانییەسن ئوتكەرو ئۇچن 9 كشلك ئۇزەك كەمیسییه تۇزلدی. كەمیسییەگە توبەندەگی ئیبدەشلەر كرەلەر:

1) ئابلاسكومدان ئیبدەش شاهیمارداننف (كاسیمف ئورننا).
2) تاتسیكدان ئیبدەش پیتروف.
3) تاتپرافساۋیتدان ئیبدەش یانداكوف.
4) شەهەر ساۋیتندان ئیبدەش ئیۋانوف.
5) پادیفدان ئیبدەش كاكورین.
6) ئاقاپالیتپراسۋیتدەن ئیبدەش كازلوۋا.
7) ئابلاسكومنك حاتن-قزلار بولئگندەن ئیبدەش نەزیروۋا.
8) ئابلاسكومنك ئاگیتپروپندان‌ئیبدەش ،كوربت.
9) ئابلاسكامول ئۇزئنك بیورا چلینلەری ئاراسندان بر تاتارنی بیلگئلەر.

كەمیسییەنك رەئیسی ئیبدەش‌شاهیمارداننف، ئاول هەم ،ۋولس ساویتلارن 15 نچی ئوكتەبردەن سایلی باشلارعا، سیسسییەنی 15نچی دیكەبـردە جیارعا، ئسییزدنی 20 نچی دیكەبرگە چاقئررعا قەرار بیرلدی.

تاتار تلذ توردا كیكەش.

(باشی 181 نچی نومیردا).

تاتار تلذ جیگلەیتو توردا تیزسلەر.

(1924 نچی ،یل 16 نچی سینتەبردە ژورنالیستلار كلوبندا قازان‌نك‌ماتبوعات ئەدەبییات حزمەتچلەرننك جیئلشندا عالیمجان ئیبراهیمف‌نك داكلادی هەم پرینییەلەر سۇكندا بۇتن ،روسییه تاتار - باشقرد مەعاریف ئشچلەرننك مـەسكەودە بـولعان 2 نچی ئسییزدنـدا ئـالنعان نیگزلەر بـوینچا، ،زور كوبچلك بلەن قابول قلندئلار.)

«بۇرنعی زامانلاردا تاتارنك بۇتن ئیدیالوگییه، حەرف ئیملاسی كبك، ئەدەبی تلی‌دە فییادالیزم نیگزئننه ئوسكەن مۇسلمانچلق هـەم عەرەبچلك تەئسیرندە ،بولدی. ،ئول دەوردە تاتار حالقی‌نك بارلق ئشلەرندە دیكتاتر بولعان فییادالچلق گروهلاری ئارقلی، باشقا بۇتن سینفلاردا، ئوزلەرنچیت بولعان بر تلنی ئوقو یازودا قوللانب كیلدئلەر.

XIX نچی یۇزنك سۇكعی یارتسندا، ،روسییەنك تیحنیكاسی، "سەناعەتی كۇچەیو دواقنندا، تاتار ئچندەدە یاكا ،سینف-بورژووازییا قووەتلەنب، ،تۇرمشنك باشقا تارماقلاری بلەن برلكدە ئیدیالوگییەنی‌دە ئوزئنك تاریحی ئاعشننا-ئوسوونه قاراتب، ئوزگەرتو-یاكارتو كیره كلگن ،توردی. تاتارنك ئەدەبی تلندەدە یاك‌الق-حالققا یاقنایتو باشلاندی. (ناسیری‌لار هەم باشقالار). ،بو قوزعالش ئزندەن XX نچی یۇزگه تابا، بیگئرەكدە 1905 نچی ،یل ریۋالیوتسییەسندەن ،سۇڭ، واق بورژووازییه تۇركمەلرننك‌دە ئەدەبییات-مەدەنییەت ئشلەرننە قاتناشووی، ،شونك بلەن تلنك بۇلارعا یاقنایب، جیگلەیو ،یولن ،تۇتووی كورلدی.

لاكین ،ئول زامانلاردا ئیدیالوگییەدە ئاكتیۋیست ،بولب قاتناشقان سینفلار، دین‌نك، ئیسلامنك، دیمەك، عەرەبچلكنك، دیكتاتوراسندان ،بۇتنلەی قوتلا ئالمادئلار.

تاتار بورژووازییه مەدەنییەتی ئچندە ئوسب بارعان ،بو یاكا تاتار تلی، گەرچه ،بۇرنعی تۇركی تلگه قاراعاندا حالققا یاقنایو یولندا ،زور ئادم ئالعا ئاتلاسادا، ئشچی-كرەستییەن‌نك بۇتنلەی ئوزئنكی ،بولب جیته ئالماعان ئیدی. ،بو حەل-تاریحی مەجبور ئیدی.

حەزر ئیندی ،بو یولدا تاعی ،زور بر ئادم ئاتلارعا مۇمكینلك ئاچلدی.

پرالیتارییات ریۋالیوتسییەسی ئارقاسندا، ئاك-بلم مەیدانننا كوتەرئلب، ئەدەبییات-ماتبوعات ئشلەرن ئوز قوللارننا ئالعان تاتار ئشچی-كرەستییەنلەری، ،تۇرمشنك باشقا یاقلارننا ئالماشولار كرتكەن كبك، تل-ئەدەبییات توردادا ئەلبەتته ئیك (،تنچ) قالمادئلار. ریۋالیوتسییەدەن ،سۇڭ بر یاقدان تلگه بیك كوب یاكا مەعنەلەر (مەفهوملەر-لەر ПОНЯТИЯ) سوزلەر كردی. ئیكنچی یاقدان ئەدەبی تلئبزنك ئاكدەن قالعان ماتیرییالن‌دا یاكارترعا، ئشچی-كرەستییەن ئچندەن ئالنعان سوزلەربلەن‌بایترعا‌تییشلی ،بولدی. ئەدەبییاتدا، ماتبوعات دۇنیاسندادا، ،بو ئوزگەرشنك ئزلەری كوربنه ئیدی. لاكین ،بو كیك ئالماشوئەلی‌هاماندابیلگەلی بر سیستیما رەوشندە ئایئرم ئاچق ،یول ئالب كیته ئالعانی یـوق ئیدی. شوكا كوره، كۇن كورشكه، ئیكانومیكاعا ئیدیالوگییه یاقلارندا ریۋالیوتسییەنك كرتكەن ئوزگەرشلەرن كوز ئالدندا ،توتب، ،بو یولداعی چووالچقلارنی بتئرو، ئاناحراتیزمنی جیمئرو، ئانارحییەگە چیك قویو ئۇچن ئاچق كیسكن چارالار كوره باشلاو، كیچئكرگه یارامی تورعان بر ،بورچ ،بولب توشدی.

منه ،شول یوعارئعی مامینتلارنی كوز ئالدننا ئالب، قازاننك ماتبوعات ئەدەبییات حزمەتچلەرننك ،جیلئشی ،بو مەسئەلەنی تیكشردی. ئوزگەرش یاسارعا كیرەك تابدی. تاتار تلن جیگلەیتو، تاتار ئشچی-كرەستییەنلەری ئاڭلارلق یولعا سالو ئۇچن توبەنگی نیگزلەرنی مایاق ئیتب قابول ئیتدی:

I - تاتار ئەدەبی تلننك ئیك ،توب نیگز ماتیرییالی ئوزئبزنك ئانا تلئبزدەن ئالنرعا تییشلی. تاتارچادان سوزلەر بولا ،تورب، بولا ئورننا باشقا هیچ بر تلدەن هیچ بر سوز كرتلمەسن!

II - تاتارچادان سوزلەر تابلماعان ئورنلاردا مەعنەنك تلەوی ئانا تلئنك سورئشی بوینچا: ئا) تاتار تامرلارندان یاكا یاسالما سوزلەر تۇزئلرلەر (مۇندا عیلمی دۇرستلك هەم حالققا ئاكلایشلی ،بولو یاعننا ئایروچا توقتالرعا كیرەك). ب) بـۇرنعی ئۇنتلعان سوزلەردەن یـاكی ،روسییەدەگی تۇركی قەبیلەلەرنك بزگە جیگل ئاكلانرلق سوزلەرندەن ئالنر.

III - مۇكارچی ئەدەبییات - ماتبوعات دۇنیابزنی‌قابلاب، ئەدەبی، عیلمی ئەسەرلەرنی حزمەت حالقننا ئاكلانماسلق یاساوعا سەبەب بولعان عەرەبیزمگە قارشی كۇرەش باشلارعا، بۇلارنی چعارب تاشلارعا كیرەك. حەزر ،مۇنك واقتی جیتدی ئیندی. ریۋالیوتسییەگە چاقلی ،ئورس فییادال سامادیرژاۋییەسی ئاستندا دینی، میللەتنی ساقلاو، ئورسلاشدرو سەیاسەتننه قارشی بر قالقان ئیتب ،تۇتو حییالی بلەن مەعلوم شارتلار ئچندە بیك تابیعی ،بولب كیلگەن عەرەبچەلك هەم ئانك بزنك تلگی كۇچلی ،ئورنی "پرالیتارییات ریۋالیوتسییەسندەن ،سۇڭ، بۇتنلەی ئوز روللەرن یوعالتدئلار، كیرەكسز نەرسه ،بولب قالدئلار. بزنك ،تۇرمش یاعندان ئەهەممییەتی قالماعان عەرەب، فارسی سوزلەر، ئاتالمالار ئزلەب ماتاشو-بر ئادم ئارتقا كیتودر. شوكار كوره، عەرەبی، فارسی سوزلەردەن ماتبوعاتنی تازارتو تییشلی.

،بوتۇب قاعیدەدەن تیك توبەندەگی ئۇچ توردا عنا چیگئنرگه ،توری كیله:

ئا) عەرەبچەدەن كربدە حالق ئچنـدە ئوز تلی كبك ئـوزلەشكەن سوزلەر ئلككندەی ئوز ئورنلارن ساقلیلار (قەلەم، كیتاب، دۇنیا، دین، شەفقەت، مەرحەمەت، رەحمەت، مەكتەب، مەدرەسه، قەبر، ئاحیرەت، حیكایه كبك).

ب - ئەدەبیاتئبزدا كیك رەوشدە تارالب، كراۋدانلق ئالب، ئوزسوزلەرئبزدەرەجەسنلە ئوزلەشكەن ئاتالمالار،سوزلەر، عەرەبچەدەن بولسالاردا، هاماندا مەتبوعاتئبزدا قوللانرلار(ئەسەر، شیعر، ئەدەبییات، مەعاریف، میللەت، تاریح، میسال، عیلم، فەلسەفه، ئەحلاق، حزمەت، حەقیقی، مەسئەله، حەرف كبك).

ت - ئیسلامنك ئوزئنە‌گنه ،بولب،تاتارچادا، باشقا تللەردە سوزی بوماعان مەعنەلەرننك ئاتالمالاری ،شول عەرەبچه یاكی فارسچا رەوشندە یۇرتەلەر. (بۇلارنك كیرەك ،ئورننی ئانگەقارشی‌ئەسەرلەردەدر: عەید،حەج،تاواف، حەلیفه، حارام، حەلال، فارز، پیعەمبەر،ساحابا، ئیمان كبك).

IV) مەدەنی میللەتلەر ئچندە ئورتـاق یۇرگەن سوزلەر، ئاتالمالار ئورننا عەرەبدەن یاكی فـارسیدان ئالنماس، بۇلار ،شول بوینچه ئەدەبییاتئبزدا قوللانرعا تییشلی: بورژووازییه، پرالیتارییات، ئینترناتسیانال، تیحنیكا، تیپاگرافییه، بییاگرافییه، دیماكراتییه، ئاگیتاتسییه، پراپاگاندا، فاكولتیت، ،ئونیۋیرسیتیت، ریداكسییه، سیكریتـار، ئاناتومییه، پسیحالوگییه، دراما، لیریـكه، كاهمونیزم كبك).

V) یوعارئعی ئورنلاردان سوزلەر تابلماسا، حالق ئچننه كرب ئوزلەشكەن ئوز تلی‌كبك جیگل ئاكلانب‌بارا تورعان‌روسچاسوزلەر،ئاتالمالار ئەدەبییاتئبزدا، مەتبوعاتئبزدا قوللانرلار بۇلار ئورننا عەرەبچەدەن فارسچادان یاكا سوزلەر ئالنماس، ئزلەنەس (تاوار، ئستانسا، پریستەن، بالنیتسا، ،ئوچریژدینییه، پریسكه، شاحتا، زاۋود، ماستیرسكوی، گوبیرنا كبك).

شولای‌ئوق ،تۇرمشنك حەزرگی ئوزگەرشلەری ئارقاسندا كرگەن، قسقارتلعـان ئاتالما ،روس سوزلەری‌دە ،شول حەللەرندە قوللانئلر (ساۋنار كوم، پرافسایوز، فابزافكوم كبك).

ئیسكەرمەلەر:

1) حالق ئچندە یۇرئگەن روسچا سوزلەرنی ئەدەبییاتقا كرتودە توبەنـگی مامینت كوز ئالدندا ،توتئلر: بر قەبیلەدە یـاكی بر توبەكدە گنه (پینزەدە، سیرگاچدا، ساراتف‌دا) روسچا ئەیتئلب‌دە باشقالاردا ،مۇنك‌تاتارچاسی بولسا، مەتبوعاتقا ئەلبەتته ،ئول توبەكنك یاكی قەبیلەنك روسچاسی توگل، بەلكی تاتارنك باشقا جیرلەرندە یۇرتلگەن‌ئوز سوزی ئالئنر(سیدیلچا توگل-ئیگەرچاق،تزچاشكاسی توگل-تز قابقاچی، ۋالینكا توگل-پیما).

2) تاتارچاعا یات كیله تورعان قسقارتلعان سوزلەرنك (پریزۋ، ئیسپالكوم، زیم ئاتدیل، ئاتناروب كبك) قایولارن ،شول كۇینچه قایولارن ئوزگەرتب ئالو ئالماو مەسئەلەسندە ئاتالمالارنی تیكشئرب ئوتكەره تورعان كەمیسییەگە حاق بیرئلر. (ع. شەرف ئیسكەرمەسی).

3) حالق ئچندە ئوزلەشب بتـمەگەن، لاكین ماتبوعاتقا كرگەن عەرەب سوزلەرن (حەل قلو، میسال، مەسئەله كبك) تاتارچا یا ئیسه ئینترناتسیانال سوزلەر بلەن ئالماشتئررعا ،یول قالدئرئلر. بوداكامیسییەدە،بولر. (قوربان عەلییف ئیسكەرمەسی).

4) كۇرەش هەم حزمەت قورالللارنـدان بری بولعان تلنك، ئەدەبییاتننك ئوز تابیعی نیگزندە ئوسووئنه ئیركنلك قویو ئۇچن، ماتبوعات دۇنیابزعا چیت سوزلەرنی كرتـكەندە سیفاتلارنك، فیعللەرنك یاسالما سوزلەرنك رەوشلەری (فورمالاری) تاتارچا نیگزدە ساقلانرلار؛ یالعانمالار، قوشمتالار، ئەلبەتته، تاتار تلننك ئوز ئاسلنداعئچا قوللانرلار. بوناردان ئیكی توبەنگی ئورنلارداعنا چیگنو ،بولر: ئا - عەرەبچەدەن كرگەن نیسبەت رەوشی (عیامی، ئەدەبی دیگەن كبك).

ب - یاوروپادان كرگەن قایبر یالعانمالار: «ئیست» - ریالیست، ماتیرییالیست، ماركسیست، ئوكتەبریست؛ «ئاتسییا» ناتسییا نالیزاتسییه،ئیلیكترافیكاتسییه،ساتسیالیزاتسییه، «ئیزم» -،فوتوریزم، رامانتیزم، ماركـسیزم، ئیدیالیزم، ایفینیزم كبك).

VI) یوعارئداعی تیزسلەر ،تۇرمئشقا بۇتن كۇینچه قویلسن، یاق-یاقتا ئاوشولارعا،ئورن قالماسن ئۇچن، تاتار ئەدەبییات ماتبوعات حزمەتچلەرننك ،جیئلئشی توبەنگی ئیكی چارانی تییشلی تابدی: یاكا سوزلەرنی ئاتالمالارنی تیكشئرب قابول قلو ئۇچن هەر واقت ئشلی تورعان بر كامیسییه تۇزئلر، یوعارئعی قەرارلار هەر قایدا بر تیگز ئشكه ئاشسنلار ئۇچن تییشلی ساۋیت ئاپاراتی ئارقلی ئوتكەرئلرلەر».

،بو تیزسلەر ،زور كوبچلك بلەن قابول قلندی، قارشی بر، قاتشماوچی ئیكی تاوش ،بولدی.

،جیئلئش پریدسیداتلی: مۇحەممەد پارسین.

سیكریتار: شەریف بایچورا.

ئشچیلەر دونیاسی.

ئشچی خەبەرچیلەر کورسی.

برلەشکەن بیستەلەر تۆبەگندە، ئشچی خەبەرچی هەم ئالارنڭ دوستلاری ئوچن، ئبیون چیسلاسندا بر ئایلق تاتار تلی کورسی ئاچلغان ئیدی. بو کورس بر ئای دەوام ئیتب، ئیبدەش کەریم ئەمیریەنڭ یال ئیتەرگە کیتۆوی سەبەبلی واقتلی ئوقتالب قالدی.

دەرس واقتلاری ئاتناعا ئوچ کون بولب ئوقو واقتلاری کیچ بلەن بولاچاق.

بو کورس ئوستانوك ئارتندان تورب ئەلیگنە یازا باشلاعان ئشچی خەبەرچیلەرگە

خەبەرچی: ئیبزین.

ئیکسکورسییە هەم ئشچیلەر.

— ئاول بلەن ئلمە.

— ئشچیگە تورعان جیربزنڭ جەعرافییەسن ئویرەتب، کولتوراعا یاقنلاشدرو کچکنە ئش توگل. ئیکسکورسییەنڭ نی قەدەر قیباتقا توشکەنن بارُبزدا بلەبز. حەزرگی کوندە تورلی جیرلەرگە، تورلی ئاولارعا ئیکسکورسییە یاسالا.

برنچدەن، ئشچی بلەن کرەستییەننی یاقنلاشدرو، ئیکنچدەن، ئشچیگە ئش حاقن کوتەرودە پراکتیکا کورسەتو.

بو نەرسەلەرگە 13نچی 14نچی سینتەبردە ئیسکی بولعار شەهەرنە یاساعان ئیکسکورسییە جەواب بیرە ئالا.

کرەستییەن ئاولنا بارب کرو بلەن کرەستییەلەر ئشچیلەرنی قارشلاب ئالالار. ئوز ئارا ئاڭلاشو، سویلەشو کیتە.

دورس، ئورس ئشچیسی بلەن ئورس کرەستییەنی ئاڭلاشا ئالا. تاتار ئشچیسنە کیلسەك، نیچکدر ئول، شول ئیکسکورسانتلار ئاراسنا ئلەککەندە کشی قایدا بارسا، شول یاقتا یوگرە بیرە. کرەستییەن بلەن ئاڭلاشا ئالمی.

منە، شوشی قیینلقلارنی کوز ئالدنا ئالب، تاتار ئشچیسن، تاتار ئاولنا ئیکسکورسییەگە ئالب باررعا کیرەك بولا.

مونی هەر بر ئیکسکورسییەنی ئویشدُووچی ئیبدەشلەر نقلاب تیکشرسن!

بامبارسکی.

پرافسایوزلاردا.

مەتبەعەچیلەر سایوزندا. ئشسزلەك بلەن کورەشو ئوچن چالار کوررگە قەرارلدی. بر عائیلەدەن ئیکەو بر ئورندا حزمەت ئیتسەلەر برسن ئالب، ئانڭ ئورننا ئشسزلەردەن ئالرعا. 9نچی مەتبەعەنی ئاچارعا، یاکی ئشسزلەر کاللیکتیوُنە تابشررعا.

تگوچیلەر سایوزندا. 6نچی فابریکنڭ ئشچیلەری واقتندا ئاشی ئالماعانلقلارن هەم ئایلق ئش حاقنڭ سوڭعا قالدرلب بیرلگەنن ئیعتیبارعا ئالب فابریك یاننداغ ئاشخانە ئاچارعا قەرار بیردی.

سایوز-ئشچیلەرنڭ یاقلی.

بوگلمە کانتونی فین ئاندیلندا ئشلەوچیلەر، «ساۋیت ئشچیلەری» سایوزی ئارقلی حزمەت سیسسییەسنڭ قەراری بوینچا تاتارستان نارکومفیننداغ 4596 سوم 53 تیین. (ئش سەعتندەن ئارتق ئشلەگەن ئوچن) حزمەت حاقلارن ئالالار.

شول ئوق «ساۋیت ئشچیلەری سایوزی» تاتارستان ئازق-تۆلك حالق کامیساریاتنڭ بوگلمە بولگندە ئشلەوچیلەر ئوچن، تاتارستان ئازق-تۆلك حالق کامیساریاتندان، کورسەتلگەن ۋیدۆمستلار بوینچا، تییشلی حزمەت حاقن حۆکم ئارقلی ئالب بیردی.

«تیپاگرافییە ئشچیلەری سایوزی» تۆبەك ۋاینی کائوپیراتیف ئیدارەسی قاراوندا بولعان تیپاگرافییەدەگی ئشچیلەر فایداسنا شول تیپاگرافییەدەن (حۆکم ئارقلی) 636 سوم 89 تیین ئالرعا بولدی. شول ئاقچانی، تیپاگرافییە بر ئایدا تولەرگە تییش.

سەعاعەت ئشچیلەری سایوزنڭ تاتارستان بولگی ئوتکەن 23-24 نچی یلعی سیزوندا پالیت پراسۆیتنڭ...

قازان ئشچیلەری ئاراسندا.

40 نچی نومیر زاۋوددا.

هەر بر کشیگە بر گەزیت ئالابز. 40 نچی نومیر زاۋودنڭ 2 نچی پرایزۆودستۆ اسنداعی تاتار ئشچیلەری موشا قەدەر 2 - 3 کشیگە بر گەزیت ئالب کیلەلەر ئیدی. 13 نچی سینتەبردە پرایزۆودستۆداعی ئشچیلەر برنچی ئوکتەبردەن هەر کەمگە بر گەزیت ئالرعا بولدلار. بو ئش باشقا زاۋودلارداعی ئشچیلەرگەدە ئورنەك بولسن.

ئشچی خەبەرچی: 31.

گەزیتنی ئویگە کیترگەچ ئوگعای بولدی. 40نچی نومیر زاۋودنڭ کیسلانا بولگندە ئشلەوچی بر ئشچی: «گەزیتنی ئویگە کیترە باشلاعاچ ئوگای بولدی. ئلك بردە نەرتیبلی توگل ئیدی، فایسی کوننی ئالا ئیدك، فایسی کوننی یوق، حەزر ئشدەن قایتوعا گەزیت کیلب تورعان بولا» دی.

کیسلانا بولگندە 20 لەب ئشچی ئویندە کیترە ئیکەن.

ع. گ.

ئشچیلەرنڭ کۋالیفیکاتسییەسی تیکشرلە. 40نچی نومیر زاۋود زافکومی یاننداغ، ئشچیلەرنڭ کۋالیفیکاتسییەسن تیکشرو ئوچن بر کەمیسییە توزلدی. بو کەمیسییە هەر بر ئشچینڭ ئشلەگەن جیرنە بارب، ئشنی ئورنندا تیکشرەچەك. قای بر توبەن رەزرەدلەردەگی ئشچیلەرنی ئشنە قاراب رەزرەلەرنی کوتەرەچەك. شولای ئوق پیریرابوتکانی دا تیکشرب، ئشچی - حزمەتکارلارنڭ بو کونگە قەدەر رەزرەدلەرنە قاراب ئالنب کیلە تورعان پیریرابوتکالارنی مونداغ سوڭ تیگز بولنچەك.

کەمیسییەنڭ ئورنداعی ئوزگەرتلگەن ئشلەری تەسدیق ئیتلر ئوچن ئوزەککە (مەسکەوگە) جیبەرلە.

بو کەمیسییەدە زافکومدان 2 کشی، ئادمینستراتسییەدن 2 کشی، بارلسی 4 کشی ئشلی.

شول 4 نك بری ئیبدەش ساتاراف بولعانعا توبەن رەزرەدەگی ئشچیلەر، بیگرەك تاتارلار کەمیسییەدەگی ساتاراف ئیبدەشنڭ بلەن هەم کەمیسییە بلەن ئاڭلاشب...

ئشچیلەر تۆبەگندە

فاتیر ئشلەری توروندا: ئشچیلەر فاتیری ئشچیلەر تۆبەگندە هامان رەتسز بارا. بوتن فاتیرلەرنی تیکشرب باروچی ئینسپیکتر بار. شول ئشچیلەرنڭ ئوتنچلەرنە ...

تیپاگرافییەلەردە.

ئشچیلەر جییلشی: 9نچی سینتەبردە «شەرق» تیپاگرافییەسنڭ ئشچیلەرنڭ جییلشی بولب، توبەندەگی ئشلەر قارالدی: 1) فاتیر کامیسیەسنە بر ئیبدەشنی چلین ئیتب سایلاو، 2) نادانلقنی بتررو کامیسیەسنە سیکریتار سایلاو، 3) ئاعمداعی ئشلەر. هەر بر مەسئەلەدە داکلادلار بولب، فاتیر کامیسیەسندە، نادانلقنی بتررو کامیسیەسندە ئوزبزنڭ ئیبدەشلەرنی سایلادق.

عاعی.

7 نچی نومیر زاۋوددا.

ئشلەر بیك ئوك ماقتارلق توگل. بو زاۋوددا 11 تاتار ئشچیسی بار. ئیکی کشیگە بر گەزیت ئالالار. ئشچیلەر گەزیتنی یاراتب ئوقیلار. تیك ئارالارندا ئشچی خەبەرچیگنە یوق. موندا ئشنڭ چیتنلگی شوندا، حزمەت حاقی واقتندا بیرلمی. ئاۋگوست ئایی ئوچن ئش حاقی ئالعانلاری یوق ئەلی: موندا ئشچیلەر یووش ئورنلاردا ئشلیلەر. شونڭ ئوچن ئالارعا ئایاق کییمنی هەر واقت بیرلب تورورعا تییش. موندا ئول ئشدە رەتکە کرمەگەن.

ئشچی خەبەرچی: 1.

تاتمید توروندا.

ئاك - بلم ئشلەری توروندا. تاتمید توروندا ئشچیلەر ئاراسندا ئاك - بلم ئشلەری یاخشی عنا بارا. سەیاسی بلم توگەرەگی ئیبون ئایندان بیرلی ئشلەب کیلە.

یوك یورتو ئشچیلەرنڭ سایوزننڭ 5 یللغی.

سینتەبر 18 ندە بولاق ئار - یاعی ئشچیلەر کلوبندا ترانسپرت (یوك یورتو) ئشچیلەری سایوزنڭ 5 یللق بەیرەمی بولدی. ئشچیلەر کلوبی ترانسپرت ئشچیلەری بیگررە کبە بور کلی لاماوای، گروزچیلار بلەن تولعان ئیدی.

ئیك ئەووەل فوتلولار بولب باشلاب ئولکە پارتییە کامیتیتی هەم تاتار پراف ساۋیت ئیسمندەن ئیبدەش یینداکوف 5 یللق بەیرەمنی فوتلادی. ئاندان سوڭ ترانسپرت ئشچیلەری سایوزندان سیرگییف، بولاق- ئاریاعی یەش کاممونیستلار سایوزی ئاتندان. تاتار تلندە سەیدەشی هەم باشقا ئورنلاردان کیلگەن ئیبدەشلەر فوتلاب سویلەدلەر. موندان سوڭ داکلادلار یاسالدی.

برنچی داکلادنی ئیبدەش نیکیتین یاساب، ئول «روسییادا ئشچیلەر حەرەكەتی» توروندا جیکل تلدە سویلەدی. ئیکنچی داکلادنی ئیبدەش جیهانشین یاساب، ئول تاتارچا سویلەگەچ ئاندا جییلغان تاتار ئشچیلەری بیگررەك یاخشی ئاڭلاب دەرت بلەن تڭلادلار. داکلادنی ئشچیلەر حەرەكەتی هەم ترانسپرت ئشچیلەری سایوزی ئشی ...

قزل تاتارستاندا.

معاریف ئشلەری.

کیلەچەك ئوقو سیزوننا کچکنە تلەك.

بو یل تاتارستان معاریف کامیساریاتی نارافندان جەیلكدە قازان، ئالابوعا، یالعشا سام چیستای کانتونلارندا ئوقتوچلار ئوچن کورسلار ئاچلغان ئیدی. بیلگلی سالم بوینچا مامادش کانتوننان قازاندا 22، ئالابوعادا 22، قازان ت. ئ. ع. کورسلارندا...

ژیبیو، دینی بەیرەملەردە باللار بلەن بەیرەم کیچەلەری ئوزدرو کبك ئشلەر بلەن چوالو لارن سویلیلەر. بولارعا کەچە بیلینی بیرو، ئانسزدا کشی یوقلنعاندان ۋولسقا 7 - 8 گە جیتکەن مەکتەبسز ئاوللارنڭ سانن ئارتدراچاق.

...

ئاڭلی ئوقتوچلار ئوزلەری ئوك بوشکە باشلارلار دیب بلەم.

ع. رەحمەتوللین

تاتار تلن عەمەلگە قویو ئشلەرن.

تاتار تلنە ئاز ئەهەممیەت بیرەلەر.

بوتن تاتارستان جومهورییەتی ئچندە تاتار تلن تورمشقا قویو دیگەن تلەك بزنڭ کوز ئالدبزعا کیلب باسقان ئیدی. شول توردا مەرکەز ۋالاسلار تارافندان کیسکن قەرارلار چعارلدی هەم چعارلب کیلەلەر. لاکین بو قەرارلار تورمشقا ئاشامی؟

منە ئیندی مەسئەلەنڭ توبی شوندا،

کوندەلك گەزیتلەربزدە خەبەرچیلەر تورلی جیرلەردەن تاتارتلی بزدە تورمشقا قویلماعان، تاتار تلی بلوچی حزمەتکارلەر یوق، تاتارچا بازلعان ۋزولار، ئوچریژدینییەلەردە تەرجەمە جیرات کوتب ئشلەنمیچە ئوزاق ئاونالب یاتالار، دیب خەبەرلەر یاۋدرب تورالار.

مەرکەز تاتارتلی کەمیسییەسی ئینستروکترلاری، ئوچریژدینییەلەردە تاتار تلن تورمشقا قویو تورسندا بولعان ئشلەر بلەن بارب ئاڭلاشب قاینالار، لاکین ئالارنڭ داکلادلارنا قاراعاندا خەبەرچیلەر یازعانچا شوندی ئوق قزقسز حاللەر کوزگە بەرلە.

هەر کوننی 20 شەر تاتار ئورن سوراب مەرکەز کەمیسییەگە کیلەلەر. ئوچریژدینییە...

بلوچیلەر %8-7 دەن ئارتماعان، قایسلارندا ئاندان‌دا کیمرەکلەری بار. حەتتا قایسی برلەری تاتارچا کرگەن یازولار بولسا، یورت ساقچلارندان تەرجەمە ئیتدرتەلەر. شوندی ئوچریژدینییەلەردەن سز تاتار تلن تورمشقا قویو حاقندا چعارلعان قەرار، ئینستروکسییەلەر بلەن تانشلدنعز بارمی؟ دیب سوراساڭ بلەبز گەزیتلەردە ئوقعان‌ئیدك، دیلەر. ئالای بولسا نیگە سوڭ تاتارلاشدرونی تورمشقا قویمیسز؟ دیب سوراساڭ، بزدە شول ئەلی تاتار یوق دیلەر. ئیندی شوندی جیرلەرگە ئورنسز تیلمرب یورگەن تاتارلار ئورن سوراب بارسالار؛ بزدە ئورن یوق دیگەن قسقاعنا جەوابنی بیرب بورب جیبەرەلەر. ئشلەر بو کیلش بارعان واقتدا، تاتار تلن تورمشقا قویو ئشلەری بیك ئوزاققا تارتلر.

هەر بر بوش ئورنعا مەرکەز کەمیسییەدە حیسابدا تورچی، کشلەرنی سوراب ئالرعا کیرەك. ئەلی ئوچریژدینییەلەرنڭ کوبسندە پچراق ئیلیمینتلار بار. ئالارنڭ ئورنلارن تاتارچا بلگەن ئشچی، کرەستییەن یەشلەری بلەن ...

کائوپیراتسییە ئشلەرن.

کریدیت تاۋاریشیستۋاسی

بوگلمە کانتونی، تمتق ۋولسی کولە منده «واقتی یول» ئارتیلی یانندا سینتەبر باشلارندا کریدیتنی تاۋاریشیستۋا ئویشدرلدی. بو تاۋاریشیستۋانڭ بوتن کائوپیراتسییە سویوچی زانلاری ئەللە فایچاندان بیرلی تلەب یوررسەلەردە بو واقتقا قەدەرلی ئویشما ئالمیلار ئیدی. بو تاۋاریشیستۋا بیك ئو رنلی هەم واقتلی بولدی. حەزردەن‌ئوك حالق مایلارن بیرە باشلاب، یازلوچی چلینلاری مگگە یاقنلاشب کیلە.

بیلگلی موڭا حالقنڭ دیقققتن جەلب ئیتکەن نەرسەنڭ برسی، قارت کائوپیراتر شاهەولییفنڭ بو تاۋاریشیستۋادا باشلق بولب

سایلانووی بولسا - ئیکنچدەن بو ئورندا 1912 نچی یلدان بیرلی ئشلەب کیلگەن کریدیتنی تاۋاریشیستۋانڭ یاحشی ئوز قالدرووی ئیدی.

شول ئوق ئورندا 1912 نچی یلدا شاهەولییف ئابزینڭ ترشووی ئارقاسندا کریدیتنی تاۋاریشیستۋا ئویشدرلب، 1919 نچی یلعا قەدەرلی ئشلەب، توبەن حالقنڭ فایداسن کوزدە توتب کیلگەن.

یاڭا ئویشدرلعان کریدیتنی تاۋاریشیستۋا (قزل تراکتیر) ئویشماسنڭ یارلی ئیکنچیلەرگە یاردەمی بلەن بارووننا مووەففەقییەت تلەب قالابز.

و. یولداش.

کائوپیراتیفلار کوبەیە.

سینتەبر باشندا بووا کانتونی ئیسکی تیلچەلی ئاولندا پاتریبیتیل کائوپیراتیفی ئویشدرلدی. حەزر کائوپیراتیفنڭ یوزدەن ئارتق چلینی بار. حالق کائوپیراتیفکە یاحشی قاری. تیزدەن بوتن ئاول حالقی (ئەلبەتتە بایلاردان هەم مولالاردان باشقاسی) کائوپیراتیفکە ئەعزا برلب کررلەر دیب ئوشانرعا بولا.

کائوپیراتیف تارافندان ئاچلعان کیبت حەزر دوبردەتب ساتو ئیتە. چاستنی ساتوچیلارنڭ قویرقلاری قسلا. ئالار حەزر کائو...

پیراتیف توروندا یالعان عەیبەت ساتودان توزا ئالمیلار.

- کائوپیراتیف بووا داعی ساۋیت کیبتلەرندەن بورچقا بر نیچە سوملق تاوار کینرسەدە، ئول عنا ئەلی کائوپیراتیفنڭ ئشلەرن کیسکەیتب جیبەررگە جیتمی. چونکی بووا ماگازینلاری بورچنی ئاز سومادا هەم قسقا سروکقاعنا بیرەلەر. حەزر کائوپیراتیف قازانداعی «تات‌تورگ» هەم «تات سایوز»لاردان تاوار ئالرعا یوری. ئالار زورراق سومادا ئوزاعراق سروکقا بورچ بیرسەلەر شەب بولر ئیدی.

بیلال مالاییی.

> بیك کوب رەسملی
> **چایان** 14نچی سان
> بیك قزقلی
> ژورنالی تیز کوندەن باسلب چعا.
> برەملەب 25 تییندەن هەر قایدا ساتلا.

کانتونلار تورمشی

تەتش کانتوننددا.

ئورتا بالتای ۋولسندا.

کائوپیراتیف ئشلەری ئالعا ئاتلی باشلادی. ئورتا بالتای ۋولسندا 3 کائوپیراتیف کیمتی 2 کریدیتنی تاۋاریشستۋا سیلحوز بانکا بار. ئاندان سوڭ یاڭادان 2 کائوپیراتیف توزلە باشلادی. شولارنڭ ئاراسندا ۋولستنوی سیلحوزبانکنڭ 150لەب چلینی...

...لکلی کاممونیستلارنی هەم قزل عەسکەردەن قایتقان ئیبدەشلەرنی ئوتکەررگە ئالدان حەزرلك کورگە تییشلەر.

بالتای ۋولسندا پارتییە ئشلەری حەزرلك قازان حەربی سەیاسی کورسندان قایتقان ئیبدەش حوسەینفنڭ یەچەیکەدە ئشلەوی ئارقاسندا ئالعا ئاتلی باشلادی. ۋولسدا 3 جیردە کامسامولار یەچەیکەسی بار. توبەن بالتای ئاولندا یەش پیپانیرلار ئویشماسی توزلب کیلە. ر. ک. پ. (ب) یەچەکەسندە چلینی کاندیداتی بلەن بارسی 16 کشی بار. یاڭادان پارتییەگە کررگە سوراب بیرگەن 6 کشنڭ زایاۋلینیەلەری یەچەیکە سابرانییەسی تارافندان قابول ئیتلب کانتکومعا جیبەرلدی. سایلاو کامپانییەلەرنە حەزرلك بارا.

زیننەتجان سادرنیدنف.

بوگلمە کانتونندا.

کوبەدن کیرەك ئیدی.

تمتق ۋولسی، سارلی ئاولی ئوچ مەحەللەلی ئاول. شول ئوچ مەحەللەگە دورت موللا ئیدی. حەزرئیسە ئالار برگەگنە قالدی. IIنچی مەحەللەدەن میرعاسیم ئیسحاقف، سەلاح ئیسحاقف، IIIنچی مەحەللەدەن میر حافیز موسین دیگەن موللالار بو واقتقا قەدەر ئوزلەرنڭ یاڭلش یول بلەن بارعانلقلارن ئاڭلادلار. ئوزلەرنڭ حوقوقسز ئیکەنلکلەرن هەم باللارنڭ حوقوقسز قالاچاقلارن کوزدە توتب 1924 نچی یل 31 نچی ئییونده ئوچ موللا برلکدە بوگلمە کانتونی ئویشدرو بولگنە بارب موللالقلارن تاشلاب حوقوقلی بولرعا تالەولەری توروندا عەریزا بیردلەر. بو...

کيلك رەوشدە حالققا ئاڭلاتب ئيحتيياری ئەعزالار قابول ئيتو يوكلەتلدی.

,شونڭ بلەن برگە ئاوللاردا ئوقی – يازا بلوچنلەرگە گەزيتكە يازنلرعا ئوندەودە شول ئوق كاميسسيەلەرگە تابشرلعان ئيدی.

نەتيجەدە هەر ئاولدان 15 شەر، 20 شەر كشی گەزيت ئالرعا هەم كوب كنە كشی كائوپيراتسيەگە ئەعزا ,بولب يازلدنلار.

كيلەچەكدە ,بوسانلارنڭ ئارتووی كاميسسيە ئەعزالارننڭ تاعندا نقلاب ئشلەولەری كوتنلە. يازو – ,سزو، كانسەلەرييە ئشلەری ب–وتن ,ۋولس كولەمندە تاتار تلندە يورتنلە، بەعزی برلەری كانتوندان قوشنلو بوينچاعنا روسچا بارا،

,شوشی نڭ بلەن برگە تيزدەن ,ۋولس هەم ئاول ساۋيتلارننا سايلاولار ,بولو كوز ئالدندا تورا.

سايلانرعا هەم سايلارعا حاقلی بولعان هەر گراژدان ئاولساۋيتلارننا، شولای ئوق ۋولسلارعا ئشلەری بلەن تانلعان ئشچی – كرەستييەن ئارأسندان قـايناب چققان ئيبدەشلەرنی سايلاب قويا بلرگە واقت.

شاميل ئەحمەدييف.

مامادش كانتوننا.

ئاول هەم ,ۋولست ساۋيتلارننا سايلاولارعا حەزرلك گورو.

سابا ,ۋولستی ر. ك. پ. (ب) هـەم ر. ل. ك. س. م. يەچەيكە ئەعزالاری تيزدەن ئاول هەم ,ۋولست ساۋيتلارننا سايلاولار باشلاناچاعن ئيسدە ,توتب 6 كشدەن عيبارەت فراكسييە توزندی. ,بوفراكسييەدە تەجريبەلی ,جيتشكەن كاممونيست ئيبدەشلەرنڭ ,بولووی ئەلبەتتە [illegible]

[illegible]

قازاندا.

كورسقا قابول ئيتو باشلاندی.

[illegible]

كورس ئيدارەسی.

ئوقو يورتلاردا.

— حيميە تيحنيكومندا. [illegible]

— تيمر يوللار [illegible]

— شەرق پيداگوگيە ئينستيتو [illegible]

سەودا.

— شرپتعا بەيە [illegible]

«سوالی» دا.

21 نچی سينتەبردە [illegible]

كون تەرتيبی:

1) [illegible]

2) [illegible]

[illegible]

فراكسييە ,جيينلشی بولا. جيينلشدا كيلەچەك بارش توردا كيگەشو بولاچاق. ,جيينااهقارابكورلار بيوراسننڭ داكيلوويی ئوتنلە.

—

تاتار تييانرن تيرە-ندە.

تيياترنڭ توزەتو.

,بو جەی ئيون باشندا تاتار تيياتری مودیرلگننە ئيبدەش زەكی باياز يدسكی بيلگنلەندی. ,شولواقتلاردان بيرلی تيياترنی تشقی هەم ئچكی ياقدان بيك ياحشلاب توزەتدرو ئشلەری بارا.

تيياتر تشقی ياقدان ئشكاتورلانب بويالا. واتق تەرەزەلەری ياڭادان قويلا.

تيياترنڭ توبەن قاتندا ئيشكدەن كرە تورعان بولمەلەرگە هەم توبەندەگی زالعا قزل بوياولی سيمنتدەن ماتورلاب ئيدەن جەيلە. تەماشا زالننڭ ئچی ياڭادان ماتور ئيتب بويالدی.

يوعاری قاتداعی زاللارعا پاركيتدەن ياڭا ئيدەن ياسالا هەم ئستينالاری ماتور بوياو بلەن بويالا.

,بيل تيياترنی ئيليكتر بلەن ياقتدرتو ئشلەری دە بيك ياحشی ئيتب قويالدی. سەحنە زالی ئاستننا كيرپچدەن تيمر ئيشكلی ئيليكتر بودكاسی ياسالدی هەم ئيليكتر يالعی تورعان چبقلارنڭ باشلاری مەرمر تاقتاعا قويلدی. ئانڭ ئوستننە ئيليكتر چبقلاری بيك كوب ئارتدرلدی. ,شونڭ ئارقاسندا سەحنەگە هەر تورلی توسلەگی ئوتلارنی ئاەگەنچە جيبەرب تورعا مومكين بولاچاق.

ئيليكتر بودكاسن ئاشدان ياساو ئارقاسندا تيياتر پاژار قورقننچندان دا قوتلدی.

تاتار تيياترننڭ ئيليكتر بلەن ياقترتلووی بالشوی تيياترعاقاراعاندا ياحشراق بولاچاق.

توبەن زالعا، ئوبورنيلارعا هەم ئارتيستلار ئوچن بولعان بولمەلەرگە ئەووەلدەگی گالانسكی هەم تيمر ميچلەر ئورننا پار بلەن جلنتا تورعان تروبالار جيبەرلدی. توبەن زالعا ياقن تەمەكی بولمەسی حاتن – قز بولمەسنە ئەيلەندرلب، تەمەكی بولمەسی ئيكنچی ئورنعا كوچرلدی.

تيياتر ئوچن ياڭا ديكاراتسييەلار، كاستيوملار هەم پراژيكترلار ئشلەرگە زاكاز بيرلدی.

تاتار تيياترن توزەتدررگە ئسميتا بوينچا ,ئون مڭ ,سوم ئاقچا بيلگنلەنگەن ئيدی. راسحودلارنی ئيقتيساد بلەن ,توتو ئارقاسندا ريەونت ئوچن بيش مڭ ,سوم چاماسی عنا ئاقچا كيتە.

ئارتيستلار ئالو.

,بو سيزوندا تيياترعا ياحشی ئارتيستلار كيترو توردا چارالار كورلە.

حەزرگە تاتار تيياترننا كيلرگەچاقرلعان ئارتيستلار شولار:

تورالسكی (ئاسترحان)، كەمال I، كەمالۋا، ئيلدار (,ئورينبور)، كەمال III (ئاسترحان)، فەتتاح لاتيپف (ئوفادان موزيكالنی پيسەلەر ئوچن)، لاتيپۋا – دوساينۋا. بولعارسكايا، فوشاوفسكايا، ئيلييياسف، ئيلياسۋا (ئاسترحان)، قاسيم شاميل، وەليشين، پورحاوسكی،

ئەلمانف، ئەيوپۋا، شاميلسكی (ئوفا)، ئاراپۋا، ديۋيشف (سينيلنيكف)، بولارعا باشقا ئارتيست ئەپسەلەف بلەن سويلەشو بارا.

قالعان ,روالەرنی تييانر تيحنيكومننڭ ئەساس ميننفندا ئوقوچىلار ئالب باراچاقلار.

ريپيرتووار.

,بو سيزوندا تاتار تيياترندا ئشچی-كرەستييەن ئيدييالوگييەسنە ياراقلی ئەسەرلەر ئوينانرعا ,زور ئەهەممييەت بيرلەچەك.

ئارتيستلار برنچی ئوكتەبردە ,جيينلب، ئوينلار 15 نچی ئوكتەبردە باشلاناچاق.

ئسپيكتا كللەرنی تاتار تيياترندا ئاتناعا ئوچ تابقر قويدرب، شول ئوق ئارتيستلاردان ئاتناعا ئيكی تابقر برلەشكەن بيستەلەر توبەگندە هەم پلەتەن رايوننا قويدررعا ئويلانا. بەيرەمەلەر ,تورى كيلگەندە ئسپيكتا كللەر ئاتناعا ئالتی تابقر قويلاچاق.

ع. ل.

ئيدارەدەن جەوابلار.

— ح. عيناتی ئيبدەشكە: تاتار تلی توردنداعی حەبەرڭز باسلمادی.

— كرەستييەن بالاسی ئيمزاسی بلەن سامارادا ئشلەر كم قولندا دیب يازوچنعادا ,شول جەواب. دورس حەبەرلر يازارعا كيرەك.

— م. وەليدۋاعا: سايلاولار ياقنلاشا، ديب يازعان مەقالەگز باسلمی. ,ئول حاقدا كوب يازلدی.

مەسئول موحەرريری: يازوچىلار هەيئەتی.

قازان پورحاوای زاۋود ئيدارەسی تارافندان ئاكار يوك ئاتلاری قويو ئوچن 25 نچی سينتەبرگە بيلگنلەنگەن ساتولاشو

ئالماشدرلا.

زاۋود ئيدارەسی.

ريمونت ياسالو سەبەبلی

ۋازنيسينسكی ئورام بلەن ئارقلی ۋازنيسينسكی ئوراملار چاتنداعی

بالا ,تودرو پرييوتننا ,تودررعا كيلوچی حاتنلارنی قابول ئيتو 27 نچی سينتەبرگە قەدەر توقتاتلدی.

شولايوق پرييوت ياننداعی ئامبولاتورييەدە ,شول واقتقا قەدەر توقتاتلدی.

ئانڭ ئورننا بالا تابوچىلارعا موالانوراحيدف ئيسمنە ئاچلعان تاتار حەستەحانەسندە (توفای ئورامندا) هەم كلينيكە ئينستيتوتننڭ توب بوالنگی بولعان ئاكوشيرلق – گينيكالاگييە كلينيكەسندە (,زوركراسنی ئورامدا)

ياردەملەر بيرلە.

تاتارستان سەلامەتلكنی ساقلاو حالق كاميساری: ئابراەوۋيچ.

سيهشەنبە كون 23 نچی سينتەبردە كيچ 5 سەعەتدە كاممونالنی حزمەتكارلاری كلوبندا (چيرنيشوفسكی ئورامدا) ئشچی هەم قزل ئارمييە ديپوتانلاری شەهەر ساۋيتی پلينوممننڭ ,جيينلشی بولاچاق.

كون تەرتيبی:

1) سەلامەتلكنی ساقلاو حالق كاميسارياتننڭ داكلادی.
2) دەولەتنڭ حزمەت ساقلق كاسسالاری حاقندا.
3) ئاعمداعی ئشلەر.

شەهەر ساۋيتی پريزيدييومی.

تاتنار كومفيننڭ نالوكلار ئوپراۋلينييەسندەن.

نالوك هەم ئسبورلارنی ئالو توردنداعی 17 نچی ئاپريل 1923 نچی ,يل چعارلعان پالاژينييەنڭ 8 نچی ,پونكت، ب§ ننابينائەن، نالوكلار ئوپراۋلينييەسی توبەندە كورسەتلگەن گراژدانلارهەم كامپانييەلارنڭ يازب ئالنعان هەم قولعا ئالنعان مال هەم ئيموشستۋالاری،

حالق ئالدندا ساتش

بلەن ساتنلب، ئالاردان جييلعان سومالار، ئالارنڭ دەولەت نالوگی هەم ,ئسبور بورچلارن قابلاو ئوچن تونلاچاعن بلدرە.

ئەگەردە ساتشقا ئالوچىلار كيلمەو سەبەبلی ساتش ,بولمی قالسا، ,ئول واقتدا ئيكنچی كوننی ئيكنچی تابقر ساتش ياساب ئانداعا ساتش بولماعان تەقديردە يازلعان ماللار قازناعا ئالنر.

22 نچی سينتەبر ساتشی.

عوبەيدوللين ح. نڭ 14 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش مالی سيمبيرسكی ئورامدا، 54 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

موحەممەتجانق ئا. نڭ 10 ,سوم بەيە قويلعان تگو ماشيناسی. ساتش مالی سيمبيرسكی ئورامدا، 43 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

عەينولين ح. نڭ 38 ,سوم بەيە قويلعان گوركاسی، ئوستەل سەعەتی هەم باشقالار. ساتش 3 نچی ئارقنلی سيمبيرسكی ئورامدا، 13 نچی ,نوميرلی يورتدا، 3 نچی كۋارتيردا بولاچاق.

كوروالييف ف. نڭ 73 ,سوم بەيە قويلعان تريوما، سەعەت، ,گوركی، ئوستەل هەم باشقا تورلی ئەيبرلەری. ساتش 3 نچی ئارقنلی سيمبيرسكی ئورامدا، 62 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

بيكموحەممەتف ز. نڭ 8 ,سوم 25 تيين بەيە قويلعان كوزگی هەم گوركاسی. ساتش 3 نچی ئارقنلی سيمبيرسكی ئورامدا، 64 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ئيسلامعەلييف ز. نڭ 17 ,سوم بەيە قويلعان موزيكالی يەشچكی، ئوستەل هەم سەعەتی. ساتش مالی سيمبيرسكی ئورامدا، 74 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

,ئوتكوزف ئا. نڭ 26 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش مالی سيمبيرسكی ئورامدا 68 نچی يورتدا بولاچاق.

بيكموحەممەتف ز. نڭ 17 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش مالی سيمبيرسكی ئورامدا 53/40 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

شەرەفتدينف ف. نڭ 35 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش 4 نچی ئارقنلی سيمبيرسكی ئورامدا، 35/66 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

مايەر پ. ۋ. نڭ 20 ,سوم بەيە قويلعان ئارباسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا 9 نچی ,نوميرلی يورتدا، 3 نچی كۋارتيردا بولاچاق.

حوسنتدينف س. نڭ 21 ,سوم بەيە قويلعان ئوستەلی، ئستينا سەعەتی، گارديروب هەم كريسلاسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 14 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

گوميرف گ. نڭ 10 ,سوم بەيە قويلعان ئستينا سەعەتی هەم تريوماسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 14 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

سابيتف و. نڭ 28 ,سوم بەيە قويلعان ئوستەلی، 6 ئسكەمييە، ئسكريبكە هەم باتاژيركاسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 27 نچی ,نوميرلی يورتدا، 4 نچی كۋارتيردا بولاچاق.

وەلييف م. نڭ 40 ,سوم بەيە قويلعان گوركا، كامود هەم ئوستەلی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 28 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ساگيتف ش. نڭ 16 ,سوم بەيە قويلعان 30 قاداق لاندربن، 15 قاداق ئيريس هەم بر ئاقتا چايی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 29 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

حەكيمف ,يو. نڭ 15 ,سوم بەيە قويلعان ئوستەل هەم 8 دانە ئسكەمييەسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 31 نچی ,يورت 2 نچی كۋارتيردا بولاچاق.

ئەجيمف س. نڭ 28 ,سوم بەيە قويلعان 2 تريوماسی. ساتش پچەن بازاری ئورامی 39 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

حوسەينف ب. نڭ 11 ,سوم بەيە قويلعان تريوما هەم كوزگسی. ساتش پچەن بازاری ئورامندا، 41 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

حاماتف ش. نڭ 80 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش بيشبالتا بيستەسندە ژيروفكا ئورامندا، 82 نچی ,يورتدا بولاچاق.

ساگيتف ق. نڭ 17 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش بيشبالتا بيستەسندە بالشوی ئورامدا، 8 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

,ئوسيينف ئا. نڭ 239 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری هەم ,ئوتننی. ساتش بيشبالتا بيستەسندە بالشوی ئورامدا، 50 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ئاحميرف ئا. نڭ 14 ,سوم 50 تيين بەيە قويلعان كوزگسی، سەعەتی. ساتش بيشبالتا بيستەسندە بالشوی ئورامدا 60 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

,ئوسيينف ش. نڭ 22 ,سوم بەيە قويلعان تريوماسی. ساتش بيشبالتا بيستەسندە بالشوی ئورامدا، 50 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

توپانولف ب. نڭ 13 ,سوم بەيە قويلعان يازو ئوستەلی هەم تريوماسی. ساتش ياگدنی بيستەسندە، ب. كاكوی ئورامندا، 30 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ۋاسيليف ب. پ. نڭ 20 ,سوم بەيە قويلعان تريوماسی. ساتش ياكدنی بيستەسندە، كراسناكوك ئورامندا، 5 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

23 نچی سينتەبرگە بيلگنلەنگەن ساتشلار.

زوباياف م. نڭ 63 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش توقای ئورامندا 5 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

,نورتدينف حاليت نڭ 28 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش 3 نچی ميشچانسكی ئورامدا، 14 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

حاليتف ر. نڭ 15 ,سوم بەيە قويلعان تگو ماشيناسی. ساتش مالی ميشچانسكی ئورامدا، 33 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

حەبيبوللين ح. نڭ 14 ,سوم 50 تيين بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش بالشوی ميشچانسكی ئورامدا، 134 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ئيشموراتف س. نڭ 90 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش بالشوی ميشچانسكی ئورامدا، 92 نچی ,نوميرلی بولاچاق.

بيككينييف ح. نڭ 15 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش مالی ميشچانسكی ئورامدا، 3 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

نەزيرف ق. نڭ 17 ,سوم بەيە قويلعان ,يورت جيهازلاری. ساتش زادنی ميشچانسكی ئورامدا، 59 نچی ,نوميرلی يورتدا بولاچاق.

ساتشقا قويلعان ئەيبرلەرنڭ ,ئوپيس هەم بەيەلەرن، نالوكلار ئوپراۋلينييەسندە ئاكلاد حيسابلاری يورتو بولگندە ئش سەعەتلەرندە قارارعا، ساتلا تورعان ئەيبرلەرنی ساتشلار بيلگنلەنگەن كونلەردە يوعاردا كورسەتلگەن ئورنلاردا، ئيرتەگی 10 سەعەتدەن باشلاب كوررگە مومكين.

نالوكلار ئوپراۋلينييەسننڭ باشقاروچسی كالليگييە ئەعزاسی: ئيتيلسون.

ئاكلاد حيسابی بولگنننڭ ئش باشقاروچسی ئورنباساری: ماكسيمف.